

Samrådsunderlag – utökad mellanlagring

Maria Grimert (Vattenfall AB), AB SVAFO

Nyköping 2015-10-08

Samrådsunderlag – utökad mellanlagring

Huvudinnehåll

Samrådsunderlag inför ansökan om tillstånd enligt miljöbalken avseende utökad mellanlagring av radioaktivt avfall på Studsviks industriområde, Nyköpings kommun.

Granskad av

Godkänd av

 2015-10-09 2015-10-09

Granskare
Kjell Westerberg

Datum

Godkännare
Anette Lundh

Datum

INNEHÅLLSFÖRTECKNING		SIDA
1	Bakgrund	7
2	Administrativa uppgifter	8
3	Tillståndsprocessen	9
3.1	Tillstånd för ändrad verksamhet	9
3.2	Samrådsprocessen	9
4	Verksamheten	10
4.1	Lokalisering	10
4.2	Planerad verksamhet	11
4.3	Byggnation	12
4.4	Drift	13
5	Omgivningsbeskrivning	13
6	Förväntad miljöpåverkan	14
6.1	Utsläpp till luft och vatten	14
6.2	Mark	14
6.3	Natur- och kulturmiljövärden	14
6.4	Buller	14
6.5	Övrig miljöpåverkan	14
7	Tidplan	15
8	Kontaktuppgifter	15
Bilaga 1	16	

1 Bakgrund

SVAFO har till uppgift att på ett säkert och miljömässigt ansvarsfullt sätt avveckla kärntekniska anläggningar, ta hand om kärnavfall från den tidiga svenska kärnforskningen samt mellanlagra avfallet fram till slutförvaring kan utföras. Verksamheten är inte vinstdrivande utan finansieras genom fonderade medel. SVAFO ägs av kraftbolagen Forsmarks Kraftgrupp AB, Ringhals AB och OKG AB.

SVAFO har idag tillstånd för att mellanlagra radioaktivt avfall, bland annat i bergrum, olika lagerlokaler och på temporära ytor utomhus. Behovet av mellanlagringskapacitet förväntas dock öka och det behövs en utökad, ändamålsenlig mellanlagring. SVAFO planerar därför att uppföra en lagerbyggnad för låg- och medelaktivt avfall på den plats där Studsviks aktiva centrallaboratorium tidigare låg. I lagret ska bland annat avfall från den pågående rivningen av forskningsreaktorn R2 placeras. Lagret behövs fram till den dag då Svensk Kärnbränslehantering ABs samtliga slutförvar har tagits i drift och avfallet transporterats dit.

Förändringen bedöms vara tillståndspliktig enligt miljöbalken och detta dokument är en del i den prövningen.

2 Administrativa uppgifter

Sökande	AB SVAFO
Organisationsnummer	556446-3411
Anläggningsnummer	0480-195
Fastighetsbeteckning	Hånö Säteri 1:23
Adress	Box 90, 611 23 Nyköping
Hemsida	www.svafo.se
Juridiskt ombud	Marie-Louise Olvstam samrad@svafo.se 010-472 19 60
Prövningspunkt	90.460 anläggning för lagring av radioaktivt avfall 26.110 tillfällig betongstation under anläggningsfas 90.140 användning för anläggningsändamål av avfall (schaktmassor)
Tillsynsmyndigheter	Länsstyrelsen i Södermanland, Strålsäkerhetsmyndigheten

3 Tillståndsprocessen

3.1 Tillstånd för ändrad verksamhet

Miljödomstolen har i dom 2004-05-19, mål nr M11-03, meddelat tillstånd för befintlig mellanlagring av temporärt behandlat låg- och medelaktivt avfall. SVAFO bedömer dock att den ökade mellanlagringen av låg- och medelaktivt radioaktivt avfall som planeras är av den storleksordningen att det krävs ändringstillstånd enligt 16 kap 2 § 1 st miljöbalken. Prövningen genomförs av Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

För ett ändringstillstånd enligt miljöbalken krävs en miljökonsekvensbeskrivning samt att samråd med berörda parter genomförs.

Därutöver krävs en förnyad säkerhetsredovisning som ska godkännas av Strålsäkerhetsmyndigheten enligt föreskrifter som har beslutats enligt kärntekniklagen.

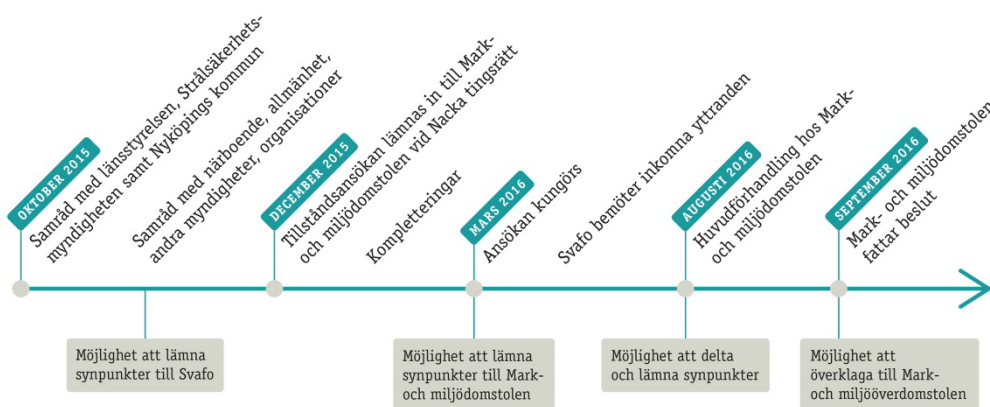
3.2 Samrådsprocessen

Samrådet syftar till utbyte av information och ger närboende, allmänhet, myndigheter, organisationer och andra intressenter möjlighet att påverka innehållet i den miljökonsekvensbeskrivning som ska tas fram, se figur 1. Samrådet är en del av prövningen enligt miljöbalken.

Samrådsprocessen är tänkt att utformas enligt nedan.

- Samrådet inleds med möte med Länsstyrelsen i Södermanland, Nyköpings kommun och Strålsäkerhetsmyndigheten.
- Möte med särskilt berörda (närboende) och allmänhet.
- Övriga statliga myndigheter och organisationer som kan bli berörda inbjuds också till samråd med erbjudande om eget möte.

För att kunna beakta synpunkter i den fortsatta planeringen önskas synpunkter senast den 30 november 2015. Dessa beaktas i den fortsatta planeringen av projektet samt sammanställs och besvaras i miljökonsekvensbeskrivningen. Under avsnittet kontaktuppgifter finns information om hur synpunkter lämnas i denna prövning.

Figur 1 Illustration över tillståndsprocessen och möjligheter till att påverka.

4 Verksamheten

4.1 Lokalisering

Den aktuella verksamheten är belägen i Studsvik 30 km nordost om Nyköping och 13 km söder om Tystberga utmed den sörmländska kusten, se figur 2.

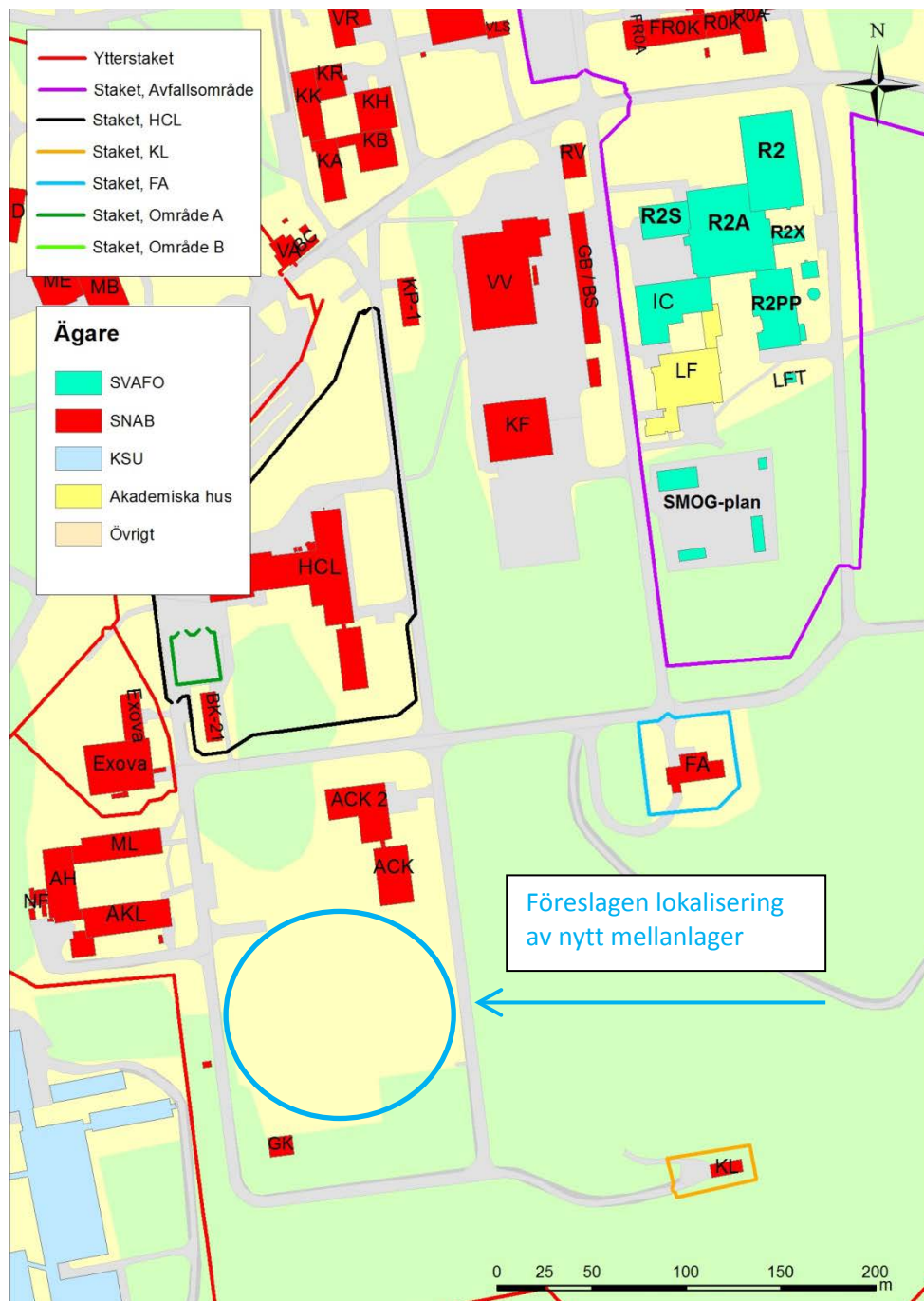

Figur 2 Karta över lokalisering med omnejd.

Radioaktivt avfall lagras idag på olika platser inom Studsviks industriområde, bland annat i bergrum, olika lagerlokaler och på temporära ytor utomhus. Lokaliseringen för det planerade mellanlagret ligger på ett område där det tidigare aktiva centrallaboratoriet var lokaliserad, se figur 3 och 4. Byggnaderna som inrymde verksamheten sanerades, friklassades och revs för knappt 10 år sedan. Idag utgörs den tilltänkta platsen av en grusplan som delvis är asfalterad. I den sydöstra delen av fastigheten finns en liten skogsdunge.

Figur 3 Panoramafoto över tänkt lokalisering.

Figur 4 Situationsplan över verksamhetsområdet. Blå ring markerar tänkt lokalisering av det nya mellanlagret för låg- och medelaktivt avfall.

4.2 Planerad verksamhet

Den utökade mellanlagringen av låg- och medelaktivt avfall avses att placeras i en lagerbyggnad. Byggnaden ska dimensioneras för maximalt 14000 m³ radioaktivt avfall och strålskärmas i den omfattning som krävs beroende på avfallets aktivitetsinnehåll. Mellanlagret kommer att vara konstruerat för att ta emot och mellanlagra radioaktivt avfall främst i standardiserade behållare t.ex. containers, plåtfat eller ståltankar samt olika typer av kokiller, se figur 5. Lagret behövs fram till den dag då Svensk Kärnbränslehantering ABs samtliga slutförvar har tagits i drift och avfallet transporterats dit.

Mellanlagret behövs för att lagra avfall som härrör från de anläggningar som SVAFO ansvarar för att riva. I dagsläget handlar det om avfall från olika byggnader inom Studsviks industriområde. Avfallet består till exempel av metaller, betong och filter.

Därutöver finns avfall som härstammar från en rad olika anläggningar och avfallsprocesser som idag lagras i temporära lagringsutrymmen i Studsvik.

Byggnaden kommer att vara en typisk lagerbyggnad med en maximal byggnadshöjd på 25 m. Inomhusklimatet kommer att styras för att skapa en bra miljö för avfall och emballage.

För att kunna hantera till exempel smältvatten från fordon och emballage vintertid, kommer byggnaden att förses med utrustning för ett kontrollerat omhändertagande.

Utöver det fysiska skydd som Studsviks industriområde är försett med kommer mellanlagret att förses med ett eget fysiskt skydd, bland annat i form av stängsel.

Figur 5 Exempel på emballage som kommer att användas. Helhöjdscontainer, halvhöjdscontainer, fyrkokill, plåtkokill, fatbricka, fat, betongtank, betongkokill.

4.3 Byggnation

Byggtiden för uppförandet av lagerbyggnaden förväntas bli ca 1 år och pågå främst under dagtid. Arbetet kommer att innebära schaktningsarbete, pålning, spåntning och eventuell sprängning. Massorna kommer att transporteras bort alternativt användas för anläggningsändamål inom området. Eventuellt kommer det finnas behov av tillfälliga upplags- och monteringsytor inom industriområdet. Under byggtiden kan det uppstå ett behov av en mobil betongstation.

Efter uppförandet av lagerbyggnaden kommer omkringliggande mark ställas i ordning och eventuellt asfalteras.

4.4 Drift

Avfallskollin transporteras till lagret och placeras med hjälp av travers eller truck på olika platser i lagret beroende på aktivitetsinnehåll och vilken typ av stålskärning som erfordras. Eventuellt vatten från golvytor kommer att omhändertas på ett kontrollerat sätt. För att avfallsbehållarna inte ska utsättas för yttre påverkan, till exempel angripas av rost kommer ett inomhusklimat i byggnaden skapas som medger bra miljö för avfall och emballage. Byggnaden kommer även att förses med ventilation.

Figur 6 Exempelbild över hur det kan komma att se ut inne i lagerbyggnaden. Bilden är tagen från SVAFOs bergtrum där en del radioaktivt avfall lagras idag.

5 Omgivningsbeskrivning

Den aktuella verksamheten är belägen i Studsvik, 30 km nordost om Nyköping och 13 km söder om Tystberga utmed den sörmäländska kusten. Studsviks industriområde är beläget i skogsmark invid havsviken Tvären.

Miljöbalken innehåller bestämmelser om hur mark och vatten ska skyddas och användas bland annat genom att dessa klassas som riksintressen. Hela Södermanlands kust och skärgård är ett riksintresse för friluftsliv.

Området har också närhet till områden med utpekade riksintresse för naturvård. Det finns flera naturvärden runt om Studsviks industriområde bland annat Stendörrens naturreservat söder om Studsvik och norr om ligger Nynäs naturreservat. På andra sidan Tvären ligger Ringsö och Stora Bergö naturreservat. Natura 2000-området Horsvik är beläget ca 500 meter söder om det studerade området och har ett skydd enligt habitatdirektivet.

På andra sidan Tvären ligger även ett riksintresse för kulturmiljövård.

Ett område med radien två mil från tänkt lokalisering är mycket glest befolkat. Närmaste bostäder ligger några hundra meter söder och sydost om industriområdets yttre gräns.

Enligt stadsplan (numera detaljplan) fastställd av Länsstyrelsen i Södermanlands län 1983-08-19 är området planerat som industriområde.

6 Förväntad miljöpåverkan

6.1 Utsläpp till luft och vatten

Transporter till och från mellanlagret ger upphov till luftutsläpp av bland annat koldioxid, kvävedioxid och svaveldioxid. Transporterna kommer att öka framförallt under byggtiden.

Byggrelaterat damm kan periodvis medföra störningar i det omedelbara närområdet. Skulle problem med damning uppstå kan vattenbegjutning komma att ske.

Förutom avloppsvatten från byggnaden kan en betongstation ge upphov till utsläpp av tvättvatten. Tvättvattnet innehåller betongrester bestående av ballast, cement och tillsatsmedel, vilket gör att vattnet till viss del kan vara basiskt.

6.2 Mark

Lokaliseringen av mellanlagret är planerat att förläggas på en redan ianspråktagen mark inom Studsviks industriområde.

6.3 Natur- och kulturmiljövärden

Inga natur- eller kulturmiljövärden bedöms påverkas av den sökta verksamheten.

6.4 Buller

Under byggtiden kommer det att uppstå buller i det omedelbara närområdet. Störningarna kommer att vara störst i början av byggfasen framförallt vid schaktning och hantering av schaktmassorna. Bullerbidraget från eventuell mobil betongstation förväntas bli litet.

Transporterna i området kommer att öka gentemot dagens och ge upphov till en något högre ljudnivå, framförallt i samband med byggtiden.

En transport- och bullerutredning kommer att göras och presenteras i miljökonsekvensbeskrivningen. Utredningen kommer att utgöra underlag för bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att säkerställa att gällande riktvärden för buller från byggarbetsplatser samt gällande riktvärden för externt industribuller inte ska överskridas.

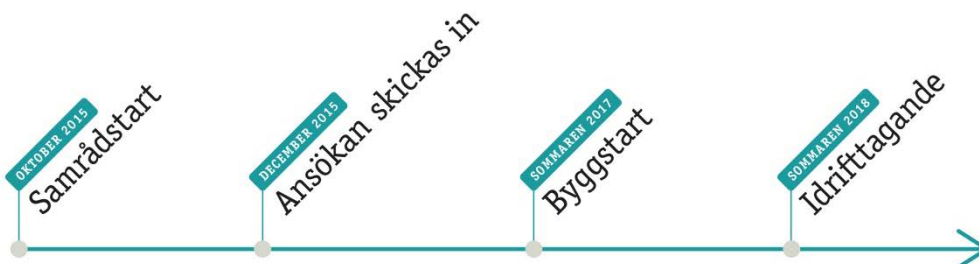
6.5 Övrig miljöpåverkan

Byggavfall kommer att hanteras enligt gällande regelverk för att minimera påverkan på hälsa och miljö. Strävan kommer att vara att återanvända och återvinna så stor andel som möjligt.

Som underlag till samrådet bifogas även en preliminär innehållsförteckning för miljökonsekvensbeskrivningen.

7 Tidplan

Ansökan avses att lämnas in under december 2015. Målsättningen är att påbörja byggnationen sommaren 2017 och ta anläggningen i drift 2018, se figur 7.

Figur 7 Schematisk bild över en övergripande tidplan för projektet.

8 Kontaktuppgifter

Synpunkter och frågor i samrådet lämnas senast den 30 november 2015. Skicka synpunkter via e-post till samrad@svafo.se eller via post till AB SVAFO, Box 90, 611 23 Nyköping.

Information finns på www.svafo.se/projekt/mellanlagret.

Bilaga 1

Preliminär innehållsförteckning för miljökonsekvensbeskrivning

1	Inledning
2	Icke teknisk sammanfattning
3	Administrativa uppgifter
4	Ansökan avser
5	Lokalisering och alternativbeskrivning
6	Omgivningsbeskrivning
7	Tillstånds- och tillsynsmyndigheter, lagstiftning
8	Samrådsprocessen
9	Verksamhetsbeskrivning/Teknisk beskrivning
9.1	Huvudverksamheten
9.2	Följdverksamheter
9.3	Säkerhet och strålskydd
10	Resursanvändning
11	Transporter
12	Avfall
13	Utsläpp och övrig miljöpåverkan
13.1	Utsläpp till luft
13.2	Utsläpp till vatten
13.3	Utsläpp till mark
13.4	Buller
13.5	Ändrad markanvändning
14	Effekter/konsekvenser på hälsa och miljö
14.1	Effekter av utsläpp till luft
14.2	Effekter av utsläpp till vatten
14.3	Effekter av buller
15	Risker
16	Kontroll
17	Miljömål och miljökvalitetsnormer
18	Samlad miljökonsekvensbedömning
19	Följdverksamheter utanför denna prövning
20	Ordlista
21	Referenser